

Janusz Żołyński

**Aksjologiczne, normatywne i społeczne
podstawy prawa rozwiązywania
sporów zbiorowych pracy**

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.

Gdańsk 2016

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział I	
Wartości chronione w sporze zbiorowym	21
1. Zagadnienia wstępne	21
2. Uniwersalne wartości w sporze zbiorowym	31
2.1. Godność człowieka	33
2.2. Zdrowie i życie ludzkie	43
2.3. Dobro wspólne	44
2.4. Dialog społeczny	46
2.5. Pokój społeczny	51
2.6. Bezpieczeństwo państwa	52
2.7. Bezpieczeństwo socjalne	54
2.8. Praca	57
2.9. Prawo	64
2.10. Niezależność partnerów	80
2.11. Ochrona kolektywna	81
2.12. Solidarność społeczna	84
2.13. Wartości ekonomiczne (własność)	86
2.14. Ogólne prawo do oporu (artykułowania niezadowolenia)	92
2.15. Etyka pracy	93
3. Uwagi końcowe	105
Rozdział II	
Ryzyko ponoszone przez pracodawcę w sporze zbiorowym	107
1. Zagadnienia wstępne	107
1.1. Ryzyko techniczne (produkcyjne)	108
1.2. Ryzyko osobowe	109
1.3. Ryzyko socjalne	110
1.4. Ryzyko gospodarcze	110

2. Ryzyko pracodawcy w sporze zbiorowym	111
3. Rodzaje ryzyka o charakterze ogólnym	114
3.1. Ryzyko konfliktu społecznego	115
3.2. Ryzyko naruszenia interesu powszechnego	116
4. Rodzaje ryzyka ekonomicznego	117
4.1. Ryzyko nieosiągnięcia zakładanych rezultatów	117
4.2. Ryzyko zaistnienia szkody (kosztów materialnych oraz niematerialnych)	120
4.3. Ryzyko zaprzestania działalności pracodawcy (upadłość i likwidacja)	123
5. Rodzaje ryzyka osobowego	125
5.1. Ryzyko zagrożenia życia i zdrowia pracowników	125
5.2. Ryzyko naruszenia ochrony danych osobowych	126
5.3. Ryzyko naruszenia dóbr osobistych	142

Rozdział III

Zasady prawne dotyczące prowadzenia sporu zbiorowego 149

1. Zagadnienia wstępne	149
2. Zasada racjonalnego prawodawcy	160
3. Zasada równości (równouprawnienia) stron sporu zbiorowego	179
4. Zasada ekwiwalentności ekonomicznej (adekwatności socjalnej) i racjonalności żądań w sporze zbiorowym	212
5. Zasada identyczności żądań	228
6. Zasada zachowania pokoju społecznego	239
7. Zasada odpowiedzialnego dialogu społecznego	258
8. Zasada jednolitego kierownictwa strajku	276
9. Zasada dobrowolności udziału w strajku	282
10. Zasada demokracji strajkowej	292
11. Zasada sprawiedliwości społecznej w sporze zbiorowym	308
12. Zasada bezpieczeństwa obrotu w sporze zbiorowym	313
13. Zasada swobody konstruowania porozumienia o zakończeniu sporu zbiorowego	316
14. Zasada neutralności państwa w rozwiązywaniu sporu zbiorowego	334

Rozdział IV

Funkcje prawne sporu zbiorowego 337

1. Zagadnienia wstępne	337
2. Funkcje prawne dotyczące sporu zbiorowego jako całości	342
2.1. Funkcja ochronna	342
2.2. Funkcja negocjacyjna	375

2.3. Funkcja równoważenia praw i interesów stron sporu zbiorowego	382
2.4. Funkcja rozdzielcza (wyrównawcza)	383
2.5. Funkcja organizatorska (organizacyjna, regulacyjna)	386
2.6. Funkcja gwarancyjna	394
2.7. Funkcja porządkowa	397
2.8. Funkcja ireniczna (polubowna, pokojowa)	402
2.9. Funkcja nieireniczna	405
2.10. Funkcja zwyczaju	407
2.11. Funkcja personalna	410
2.12. Funkcja społeczna (socjologiczna)	411
2.13. Funkcja ideologiczna (polityczna)	414
2.14. Funkcja wychowawcza	416
2.15. Funkcja opiekuńcza	425
2.16. Funkcja autonomii w tworzeniu porozumienia kończącego spór zbiorowy	427
3. Funkcje dotyczące wyłącznie strajku	432
3.1. Funkcja ekonomiczna dotycząca pracodawcy	432
3.2. Funkcja ekonomiczna dotycząca pracowników	433
4. Funkcje wynikające z zasad rozwiązywania sporów zbiorowych	433
Zakończenie	441
Literatura	455
Akty prawne	491
Orzecznictwo sądowe, trybunałów i komisji arbitrażowych	497
Conclusions	501